

# PANKKIBAROMETRI III/2019

17.6.2019

## Sisällysluettelo

1 Kotitaloudet .....	3
2 Yritykset .....	6

## Pankkibarometri

Finanssiala ry (FA) kysyy neljännesvuosittain Pankkibarometrin avulla pankinjohtajien käsityksiä ja odotuksia luotonkysynnän ja eri sijoitusmuotojen kehityksestä. Barometri toteutetaan nettikyselyinä.

Vastaajina on muun muassa pankin- ja konttorinjohtajia, konttorien esimiehiä ja luottopäälliköitä. Barometrikysely lähetetään seuraaville pankeille: Nordea, OP Ryhmä, Danske Bank, Aktia Pankki, Handelsbanken, Säästöpankkiryhmä, POP Pankki -ryhmä, Ålandsbanken, Oma Säästöpankki, Hypo, SEB ja S-Pankki. Vastaajien lukumäärät vastaavat pääpiirteissään pankkien markkinaosuuksia Suomessa.

Pankkibarometriin III/2019 saatiin yhteensä 51 kpl vastauksia, joista 26 kpl oli yritysasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta ja 25 kpl henkilöasiakkaista vastaavilta pankinjohtajilta.

Raportissa tulokset esitetään saldolukuina tai prosenttiosuuksina kaikista vastaajista. Saldoluvut lasketaan vähentämällä positiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuudesta negatiivista kehitystä ennakoivien vastausten prosenttiosuus. Luotonkysynnän kehitystä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä koskevissa kysymyksissä vertailukohtana on vuotta aiempi vuosineljännes.

Lisätietoja: Asiantuntija Mariia Somerla , puh. 020 793 4292 ja analyytikko Kimmo Koivisto, puh. 020 793 4257.

## Tiivistelmä

Finanssiala ry:n tuoreen Pankkibarometrin mukaan kotitalouksien luotonkysyntä on kesällä ollut selvästi viime vuoden vastaavaa ajankohtaa vilkkaampaa. Erityisesti oman asunnon remontointia ja peruskorjausta varten sekä myös oman asunnon hankintaa varten otettujen luottojen kysyntä on ollut kasvussa. Sen sijaan kotitalouksien sijoitustoimintaa ja elinkeinon harjoittamista varten otettujen lainojen kysynnän odotetaan edelleen vähenevän selvästi.

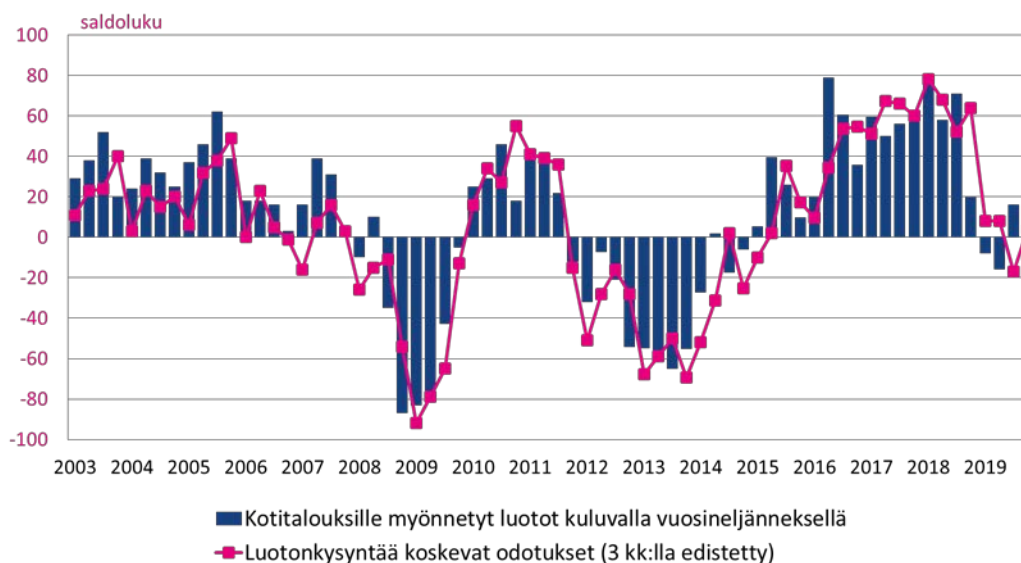
Edellisen barometrin varovaisesti positiivinen viire yritysten luotonkysynnässä on kadonnut. Menneen kesän aikana kysyntä oli toki vielä edellisen kesän tasolla. Sen sijaan tulevan syksyn luotonkysynnän odotuksia kuvaavat arviot näyttävät synkiltä. Erityisesti odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta investointeihin ovat romahtaneet.

Kotitaloudet ovat edelleen varovaisia sijoittajina. Lähes kaikkien sijoituskohteiden suosio on tällä hetkellä laskussa. Vain suorien osakesijoitusten ja osakerahastojen arvioidaan enää lisäävän suosiotaan sijoituskohteina. Barometrikysely III/2019 tehtiin elo-syyskuun vaihteessa.

### 1 Kotitaloudet

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että kotitalouksille on myönnetty toisella vuosineljänneksellä enemmän luottoja kuin viime vuoden vastaavana ajankohtana (kuvio 1.). Myönnettyjä luottoja kuvaava saldoluku nousi 16 pisteeseen edellisen kyselyn -16 pisteestä. Nyt 36 prosenttia vastaajista arvioi luottoja myönnetyn enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan. Saldoluku käväisi parissa edellisessä barometrissa negatiivisella puolella, mutta palasi nyt siis positiiviseksi. Pitkän aikavälin keskiarvo<sup>1</sup> (+17) alittui niukasti. Odotukset kotitalouksien lähiajan luotonkysynnästä palasivat nekin edellisen barometrin miinukselta lievään nousuun. Luotonkysynnän odotuksia kuvaava saldoluku nousi 4 pisteeseen.

Kuvio 1. Kotitalouksien luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalle vuosineljänneksellä

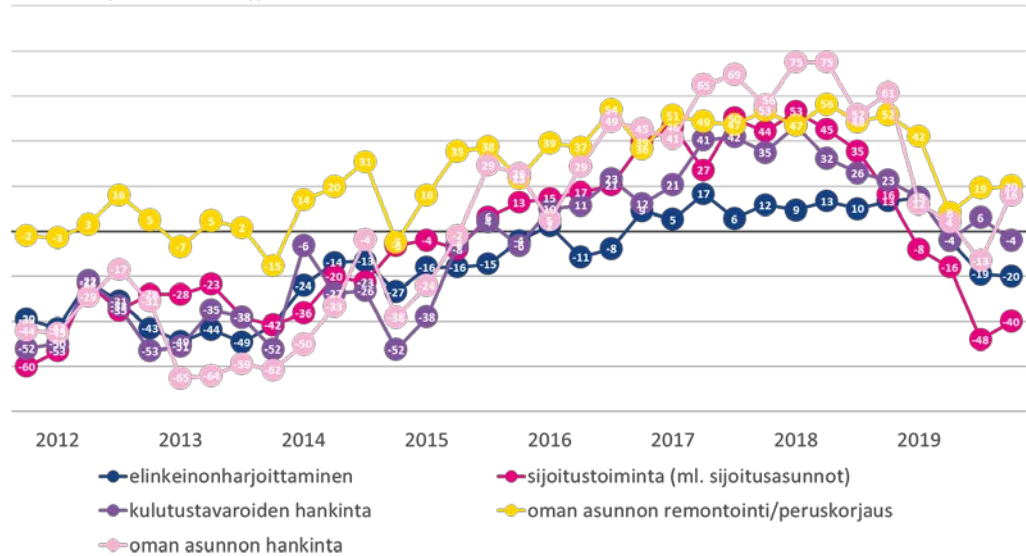


<sup>1</sup> Vuosien 1997–2019 keskiarvo

Luottoja odotetaan kysyttävän syksyllä 2019 aiempaa enemmän oman asunnon remontointia ja peruskorjausta varten (kuvio 2.). Saldoluku nousi lievästi edellisestä kyselystä, ja varsinaista kysynnän supistumista ennakoitiin vain yksi vastaajista. Myös oman asunnon hankintaa varten lainan kysynnän odotetaan kasvavan viime vuodesta, saldoluku nousi edellisen kyselyn -13 pisteestä 16 pisteeseen. Sen sijaan kulutustavaroiden hankintaan odotetaan kysyttävän hieman vähemmän lainaa kuin vuosi sitten vastaavana ajankohtana. Kotitalouksien elinkeinonharjoittamiseen ja sijoitustoimintaan otettavien lainojen luotonkysynnän saldoluviut ovat edelleen vahvasti negatiivisia, eli niiden kysynnän odotetaan supistuvan tuntuvasti viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden.

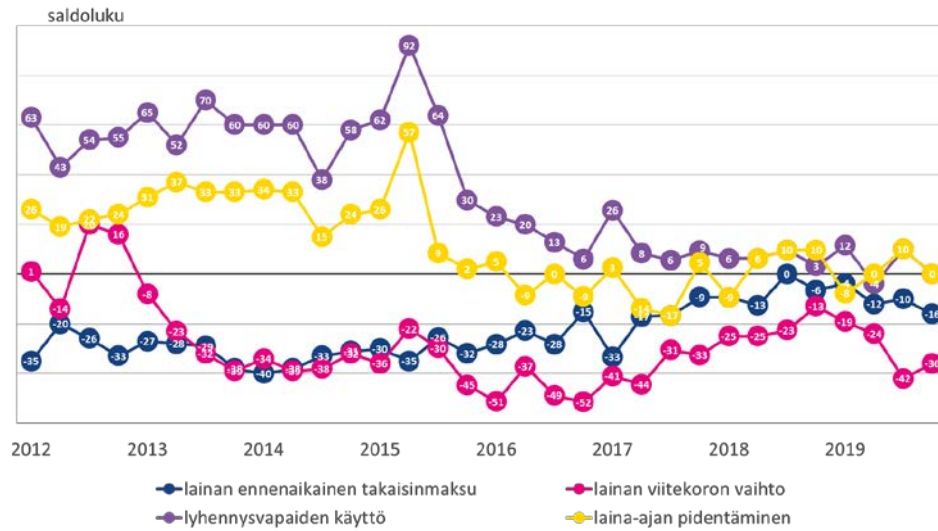
Kuvio 2. Odotukset kotitalouksien luotonottohalukkuudesta luoton käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä

saldoluku (3 kk:lla edistetty)



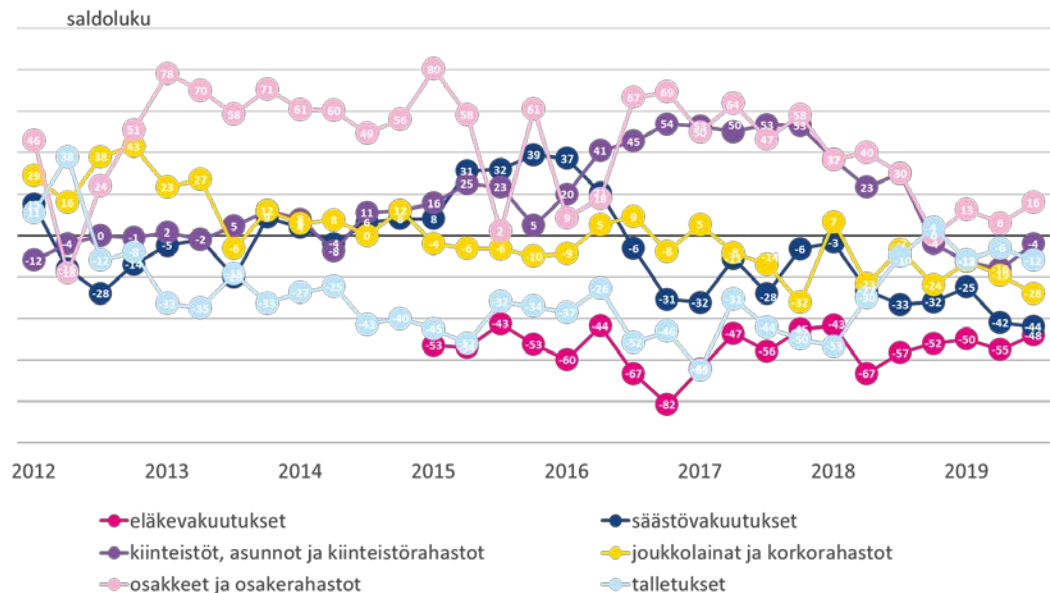
Joustomahdollisuuksista lyhennysvapaiden käyttö ja laina-ajan pidentäminen ovat samalla tasolla kuin vuotta aiemmin (kuvio 3.). Muiden lainanhoidon joustomahdollisuuksien, eli lainan ennakaisen takaisinmaksun ja lainan viitekoron vaihdon, käyttö kotitalouksien keskuudessa vähenee edelleen, mikä nykyisissä korko-oloissa tuntuukin luontevalta.

Kuvio 3. Joustomahdollisuuksien käyttö kotitalouksien lainanhoidossa tällä hetkellä



Eri sijoitusvaihtoehdoista vain osakkeiden ja osakerahastojen suosion arvioidaan kasvavan tällä hetkellä kotitalouksien keskuudessa, niiden saldoluku nousi 16 pisteeseen (kuvio 4.). Kiinteistösijoitusten saldoluku nousi hieman mutta oli edelleen miinuksella. Talletusten sekä joukkolainojen ja korkorahastojen suosiot ovat painuneet entisestään. Eläke- ja säästövakuutusten kysyntä on jo pidemmän aikaa ollut hyvin laimeaa.

Kuvio 4. Eri sijoituskohteiden suosio kotitalouksien keskuudessa tällä hetkellä

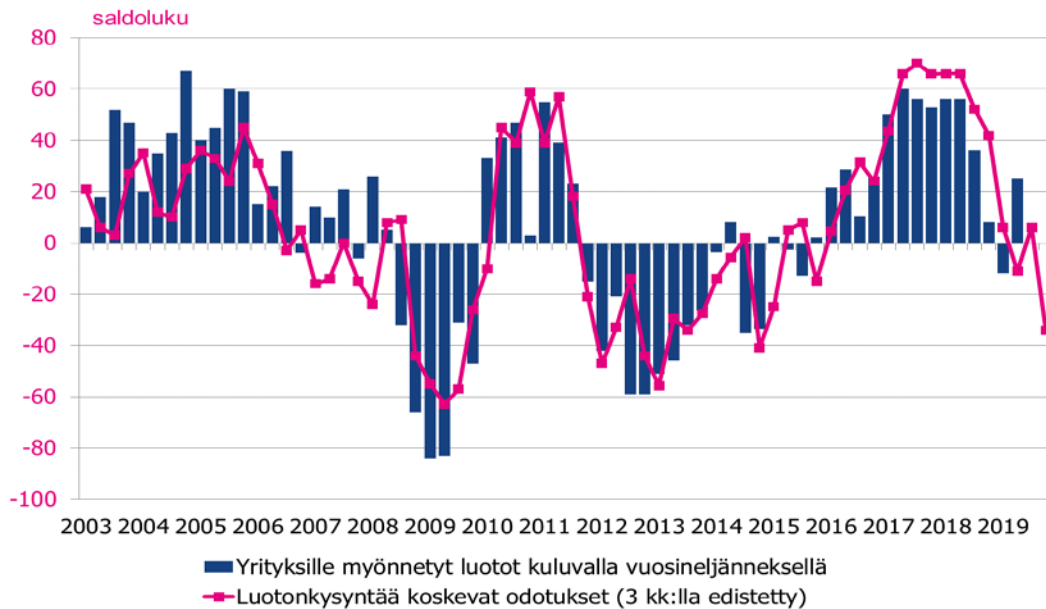


## 2 Yritykset

Pankkibarometrin vastaajat arvioivat, että yrityksille myönnetyt luotot ovat viime vuoden alkusyksyn tasolla. Edellisen barometrin saldoluvun käynti selvästi positiivisena vaihtui nyt nollatulokseen. (kuvio 5.). Nykyistä luotonkysyntää kuvaava saldoluku siis laski edellisen kyselyn 25 pisteestä nolnaan pisteeseen. Saldoluku alitti siten selvästi pitkän ajan keskiarvonsa (14)<sup>2</sup>.

Yritysten luotonkysynnän odotetaan romahtavan tulevana syksynä. Odotuksia kuvaava saldoluku laski -34 pisteeseen edellisen kyselyn +6 pisteestä. Enää vain pari vastaajaa arvioi luotonkysynnän olevan vilkkaampaa verrattuna viime vuoden vastaavaan ajankohtaan. Luotonkysynnän vaimenemiseen uskoo peräti 42 prosenttia vastaajista.

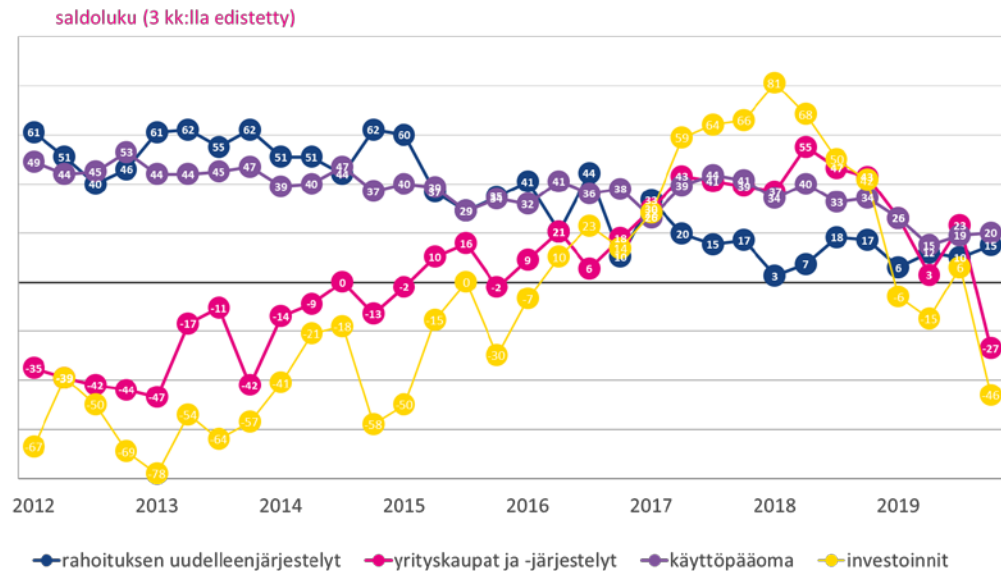
Kuvio 5. Yritysten luotonkysyntä kuluvalle ja seuraavalla vuosineljänneksellä



Edellisen barometrin varovaiset kasvuodotukset lainojen tulevassa kysynnässä näyttävät haihtuneen. Käyttöpääomaan ja rahoituksen uudelleenjärjestelyihin tarvittavien lainojen kysyntä kasvaa, mutta yrityskauppoihin ja yritysjärjestelyihin sekä erityisesti investointeihin käytettävien lainojen kysynnän arvellaan romahtavan (kuvio 6.). Investointeihin käytettävien lainojen kysynnän kasvuun ei usko yksikään barometriin vastanneista.

<sup>2</sup> Vuosien 1997–2019 keskiarvo

Kuvio 6. Odotukset yritysten luotonottohalukkuudesta käyttötarkoituksittain seuraavalla vuosineljänneksellä



Pankkibarometrin vastaajien mukaan yritysten rahoitusmuodoista tällä hetkellä kasvavat erityisesti julkinen rahoitus sekä osakeannit (kuvio 7.). Markkinarahoituksen ja luottojen käyttö rahoitukseen ovat laskussa. Työeläkeyhtiöiden tarjoama rahoitus on yhä edelleen heikosti kysyttyä.

Kuvio 7. Eri rahoitusmuotojen käytön kehitys tällä hetkellä yritysten keskuudessa

